

غم نان

نگاه روزنامه نگار

پرش های بلند از بخش های
روسی کتاب تاریخدرباره اسنادهای تاریخی تندروها
برای تنظیم سیاست خارجی

محسن صالحی خواه

گزارشگر هم میهن

تعاریف مختلفی از تاریخ وجود دارد. برخی آن را آئینه عبرت گذشتگان برای امروز می دانند. برخی می گویند تاریخ یک ملت، نقشه راه آنان برای آینده است. اما هیچ کس نمی تواند بگوید برخورد گزینشی و برداشتن تکه های مطلوب از رخداد های تاریخی می تواند چراغ راه آینده باشد. چند روز دیگر سالگرد واقعه حمله به سفارت آمریکا در سال ۱۳۵۸ است و احتمالاً خیلی زود در توییتر، بعضی روزنامه ها و سایت ها ماجرای ار جاع به رخ داد کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ هم داغ می شود؛ رخدادی مهم که مسیر ایران را عوض کرد و محصول مشترک دو سرویس اطلاعاتی آمریکا و بریتانیا بود. ضربه های تاریخی آمریکا به ایران که پیش از انقلاب با ماجرای ۲۸ مرداد شناخته می شود و فهرست پس از انقلاب آن طولانی است؛ دستاویز مهمی برای تندروها در تمام این سال ها بوده که بسیاری جهت گیری هادر سیاست خارجی را توجیه کنند. اما همین جماعت وقتی پای روسیه وسط می آید، با گام هایی بلند از وقایع تاریخی می گذرند و ترجیح می دهند به این ضربه ها نپردازند. در حالی که اگر وقایع تاریخی قرار است یگانه راهنمای ما در ریل گذاری سیاست خارجی باشد، همه این رخدادها باید مدنظر قرار بگیرد و ضربه های روسیه به ایران کم از دشمنی های آمریکا ندارد.

تصور نکنید که منظور از تاریخ وقایع مربوط به دوره قاجاریه و پهلوی یا حتی دهه های ابتدایی انقلاب است. ترکمانچای و گلستان و اشغال ایران همراه با دیگر متفقین، مربوط به گذشته است. این ضربه ها نمونه های متأخر تر هم دارد. آمریکا در جریان تجاوز اسرائیل به ایران و دوره ای که با عنوان جنگ ۱۲ روزه می شناسیم، آمد و تاسیسات هسته ای ایران را بمباران کرد؛ به نحوی که در حال حاضر چهار ماه هست ایران برنامه غنی سازی ندارد و البته که نبودش هم هیچ تغییری در زندگی مردم ایجاد نکرد. در جریان وقایع پس از ۷ اکتبر و ترورهای متوالی فرماندهان و افسران ارشد سپاه در سوریه، آسمان آن کشور دست کدام ارتش بود؟ دی ماه سال گذشته، بهروز اثباتی از فرماندهان ارشد ایران در سوریه در یک سخنرانی که فیلش به صورت عمومی منتشر شد، این موضوع را علنی کرد و هیچ وقت هم تکذیب نشد. موضع پیشین روس ها درباره جزایر سه گانه ایران چه بوده است؟ آیا این موضع اصلاح شده؟ آیا روسیه یکی از کشورهایی نبود که پای تمام قطعه نامه های تحریمی ایران - حتی شدیدترین آن ها یعنی ۱۹۲۹ - را امضا کرد و به آن ها رای مثبت داد؟ همین رد پای تاریخی و امروزی را درباره انگلیسی ها هم می توانیم دنبال کنیم.

مشکل اینجاست که جریان ضلروس برای پیدا کردن تکه های مطلوب خود در تاریخ تلاش می کند و جریان ضد آمریکایی نیز همین رفتار را برای توجیه سیاست های خود نسبت به تاریخ دارد. در حالی که هر دوی این رفتارها اشتباه است. اگر بخواهیم همه چیز را بر اساس وقایع تاریخی بسنجیم و تصمیم هایمان را به این شکل بگیریم، امروز باید بیش از پیش با همه دنیا دعوا کنیم. با ترکیه در حالت تخصص باشیم به خاطر جنگ های ایران و عثمانی، با عراق به خاطر جنگ ۸ ساله، با افغانستان به خاطر لشکر کشی محمود افغان، با انگلیس و دیگر متفقین برای اشغال ایران، با روسیه به خاطر جنگ های ایران و روس، با آمریکا به خاطر کودتا و... این کشورها هم اگر در تاریخ شان برگردن از ما ضربه خورده اند. این ها صرفاً رویدادهایی تاریخی هستند که باید درس هایی برای تنظیم سیاست خارجی ایران باشند. نه اینکه تبدیل به بهرانی برای تصمیم گیری هایمان شوند. ایران همانقدر به روابط تنظیم شده و مبتنی بر منافع با روسیه و چین نیاز دارد که پایان دادن تنش با آمریکا و اروپا برایش ضروری است. دوران منطق جنگ سرد سال ها پیش به سر آمده و ادامه آن برای کشور مشکل آفرین است. همه شرایطی که امروز وجود دارد، به خاطر دشمنی های حریف نیست، بخشی از آن ها هم به خاطر سیاست های ماست. پس باید با نگاهی جامع به شرایط، سیاست های خود را تنظیم کنیم. تنظیم صحیح سیاست ها هم هیچ شباهتی به رفتارهای اخیر ندارد که در صحن مجلس گفته شد اظهارات وزیر خارجه و رئیس جمهور اسبق به مسیر روابط راهبردی ایران و روسیه لطمه وارد کرده است. این چه روابط راهبردی است که با مرور رفتارهای قدیمی آنان، انتقاد یا ارائه تحلیلی از نگاه پیشین و جاری آن ها نسبت به منافع ایران، خدشه دار می شود؟ تاریخ را تحریف کنیم یا از روی آن ببریم؟ البته این بازی ها یک نیمه پر لیوان هم دارد؛ اینکه بالاخره برخی متوجه شدند بازیگر منفرد عرصه بین الملل نیستند و باید پشتیبانی و هماهنگی کشورهای بزرگ و قدرتمند را هم داشته باشند. هر چند که جایگاه کشوری با مختصات ایران در بازی ها و رقابت های بزرگ میان کشورهای قدرتمند هم باید مشخص باشد و صرفاً تبدیل به یک کارت بازی نشود.

داشت. «قابلیف در ادامه با بیان اینکه اگر اجرای برنامه هفتم در پایان سال پنجم به اتمام نرسید، تاکید کرد: «این قانون به مسائل مهم کشور به عنوان چالش های جدی پرداخته که باید با همکاری و تصمیم دولت و مجلس ادامه پیدا کند و لو اینکه به سال ۱۴۱۴ برسد. در جریان اجرای این برنامه نباید بگوییم که آن را با اجرای ۳۰ درصد تمام کردیم بلکه باید بر اساس آن، مشخص شود چه مسائلی حل شده و حل سایر مسائل چقدر زمان می برد.» رئیس مجلس در ادامه با بیان اینکه بر اساس ماده ۵ برنامه هفتم درباره اقتصاد مردمی، باید از سال دوم برنامه، مالیات بخش هایی که در بخش دولتی مانده، ۲۰ درصد افزایش یابد، گفت: «از سال بعد نیز ۵ واحد درصد به صورت سالیانه در بخش های دولتی که مسیر برنامه را اجرا نکرده اند، سخت گیری خواهیم داشت که به صورت خاص در بند ب ماده ۱۵ و در حوزه میادین نفت و گاز پیرامون این صنایع به آن اشاره شده است که باید در بالادست و پایین دست به آن توجه کنند.» او یکی از دولتی ترین وزارتخانه های کشور را وزارت نفت دانسته و افزود: «در وزارت نفت، کوزه گر از کوزه شکسته آب نمی خورد بلکه در حال آب خوردن از کوزه طلایی است. ماده ۴۶، ۴۴ و ۴۸ و چند ماده دیگر و همچنین تبصره ۳ ماده ۱۵ به بحث مربوط به صنایعی پرداخته که انرژی مصرف می کنند و فرصت سرمایه گذاری در آنها قرار داده شده تا برای مثال از تأمین گاز آن برای خود مردم استفاده شود. بر اساس قانون، سرمایه گذاری باید به نحوی انجام شود که سرمایه گذار مالک باشد نه اینکه وزارت نفت روی سر آن بایستد و تولیدکننده مانند زمستان سال گذشته هر مترمکعب گاز را از بورس انرژی به میزان ۱۲ هزار و ۵۰۰ تومان پول خریداری کند و دقیقه نود گفته شود بر اساس ابلاغیه دبیرخانه ای، نمی توانند پول گاز را بدهند. این چه معنایی دارد. پس بخش خصوصی چگونه اعتماد کند؟» قابلیف در ادامه با یادآوری اینکه بر اساس قانون برنامه، ۵ درصد از تولید نفت و ۱۰ درصد از تولید گاز باید از طریق بخش خصوصی انجام شود، گفت: «بر این اساس در سال سوم اجرای برنامه، باید در حوزه تولید گاز و نفت از طریق بخش خصوصی به ترتیب به ۵ درصد و ۲ درصد رسیده باشیم. دوستان نفتی بدانند که ما در اینجا بدون هیچ ملاحظه ای موضوع را پیگیری می کنیم و با هیچ کس رودر بایستی نداریم و تاخیر در اجرای یک قرارداد را تحمل نمی کنیم.»

▼ نویب ۹۰ درصد آیین نامه های برنامه هفتم

محمدرضا عارف، معاون اول رئیس جمهور امادر جلسه شورای عالی راهبری برنامه هفتم پیشرفت با اشاره به این که اصلاحات مورد نیاز در این قانون نباید بهانه ای برای کم کاری شود، درباره کیفیت عملیاتی شدن این برنامه در سال اول اجرا، تاکید کرد: «با تلاش هایی که در سازمان برنامه و بودجه و دستگاه های اجرایی انجام شد، بیش از ۹۰ درصد آیین نامه های این برنامه مصوب شده است ولی آیین نامه هایی که درباره آنها ابهام وجود داشت، هنوز باقی مانده است که باید با همکاری مجلس، این آیین نامه ها را نهایی کنیم. ما اکنون وارد سال دوم اجرای برنامه هفتم پیشرفت شده ایم و باید به صورت جدی برای اجرای این برنامه تلاش کنیم. اصلاحات مورد نیاز در قانون برنامه هفتم پیشرفت نباید بهانه ای برای کم کاری در اجرای آن باشد.» او افزود: «ما باید حداکثر تلاش خود را به کار بگیریم تا حتی الامکان به شاخص های برنامه هفتم پیشرفت دست یابیم. با رابطه خوبی که بین دولت با مجلس و هیئت عالی نظارت وجود دارد، می توان درباره اصلاحات لازم درباره برنامه هفتم پیشرفت به تفاهم برسیم. اولویت و راهبرد اول دولت، اجرایی کردن برنامه هفتم پیشرفت است که این برنامه با ایجاد وفق بهتر اجرا خواهد شد اما اگر وارد می گیری شویم، نمی توانیم به اهداف این برنامه دست یابیم. «معاون اول رئیس جمهور با بیان اینکه با تعامل خوبی که با مجلس وجود دارد، می توانیم اصلاحات لازم را برای اجرای بهتر برنامه هفتم پیشرفت انجام دهیم، تاکید کرد: «هدف دولت و مجلس در اجرای برنامه هفتم پیشرفت، هدفی مشترک است و تاکنون هم روند همکاری این دو قوه خوب بوده است.»

مذاکرات با طرف آمریکایی را عمیق و صریح دانست. دو کشور ماه گذشته طی مذاکراتی در مادرید، اسپانیا به چارچوبی برای واگذاری نرم افزار تیک تاک دست یافته بودند. مذاکرات تجاری کره جنوبی و آمریکا هم در جریان است. بسنت در این خصوص گفت نیز که «توافق تجاری میان واشنگتن و سئول احتمالاً در جریان سفر رئیس جمهور ایالات متحده به کره جنوبی به نتیجه نخواهد رسید.»

▼ امضای قراردادها در حاشیه آسه آن

ترامپ در جریان حضور کوتاه خود در مالزی، حاشیه و کار کم نداشت. از همراهی بارض استقبال کنندگان مالزیایی تا تجمع صدها معترض پشت درهای سالن محل حضور او که شعارهای ضد آمریکایی و ضد اسرائیلی سرم می دادند. رئیس جمهور آمریکا که ماه ژوئیه گذشته میان تایلند و کامبوج میانجی گری کرده و درگیری آن ها را پایان داده بود، در کوالالامپور به مراسم امضای این قرارداد صلح حاضر شد. این توافق شامل آزادی ۱۸ سرباز کامبوجی زندانی توسط تایلند و شروع جمع آوری سلاح های سنگین از منطقه مرزی توسط هر دو طرف بود. ترامپ گفت: «رهبران تایلند و کامبوج توافق نامه های صلح کوالالامپور را امضا کردند. هر دو کشور موافقت کردند که تمام خصوصت ها را متوقف کنند و برای ایجاد روابط خوب و همسایگی، که از قبل آغاز شده است، تلاش کنند.» این توافق بر اساس آتش پس سه ماه پیش، پس از آنکه ترامپ با رهبران وقت دو کشور تماس گرفت و از آنها خواست به خصوصت ها پایان دهند یا مذاکرات تجاری خود با واشنگتن را به حالت تعلیق درآورند، به دست آمد. پس از مراسم آتش پس، ترامپ توافق نامه ای با کامبوج در مورد تجارت متقابل و توافقی تا تایلند در مورد مواد معدنی حیاتی امضا کرد. رئیس جمهور آمریکا و انور ابراهیم، نخست وزیر مالزی قرارداد اقتصادی جداگانه ای نیز میان دو کشور امضا کردند. به گزارش ایسنا، جیمسون گریر، نماینده تجاری آمریکا، در مراسم امضای این توافق در کوالالامپور، پایتخت مالزی، گفت: «مالزی، تعرفه ها و موانع غیرتعرفه ای خود را بازبینی خواهد کرد و ما قصد داریم تجارت بسیار بیشتری داشته باشیم.» دانیل کریتنرینیک، معاون وزیر امور خارجه آمریکا در امور آسیای شرقی و اقیانوسیه، هم پیش از امضای توافق نامه، گفت: «توافق تجاری با مالزی، احتمالاً برای تشویق و فشار بر سایر توافق نامه ها در منطقه مورد استفاده قرار خواهد گرفت.» ظفر العزیز، وزیر بازرگانی مالزی نیز درباره اهمیت این قرارداد و مذاکرات با واشنگتن گفت: «مالزی برای معافیت از تعرفه های واردات نیمه سانا به آمریکا که سومین بازار بزرگ ترانه های این کشور است، مذاکره می کند.» تا لحظه تنظیم این گزارش، خبری از جزئیات دیدار دو جانبه ترامپ و امپراتور ژاپن منتشر نشد

عکس نوشت

عزیز با جهت

درباره عکسی از نابودی بافت تاریخی کرمان

امیر جدیدی

عکاس و روزنامه نگار

گزارش تصویری در خبرگزاری ایرنا منتشر شده که خبر از نابودی بافت تاریخی کرمان می دهد. من اما عکس را به خاطر کارتن های موزی که روی هم لتلبار شده انتخاب کردم. راستش اصلاً موز در ذهنم پدیده عجیبی است. امروز روز رانبینید که این سبز و زرد بی قواره پایش به خانه های ماباز شده. این روزها رانبینید که صبح به صبح با شیر و پروتئین توی میکسرش می اندازید و بدن هایتان را می سازید. زمان ما موز یک نشانه بود. اصلاً پری رویی بود که با هزار هزار منت به امثال مارخ نشان نمی داد. چه می شد که مادر بزرگی به سفر حج مشرف می شد، در هر وعده از شکم خودش می زد و در همه آن روزها مثل مورچه های کارگر آذوقه اش که همین شاخ شمشاد باشد را توی هفت سوراخ قایم می کرد و موقع برگشت سوغات نوه هایش می کرد. من و خیلی از هم سن و سال هایم اول بار اینطور با پدیده ای به اسم موز روبه رو شدیم. مدتی به همین ترتیب گذشت تا این عزیز بی جهت تبدیل به نماد سرمایه داری شد. مثلاً طرف عروسی می گرفت و کنار باقالی پلو با بره اش ته چین هم می گذاشت اما انگار نه انگار. کافی بود اما به جای همه آن خرج هاده کیلو موز جور کند و روی میزها بچیند، انگار کن که توی شهر توپ در کرده باشند خبرش بین افواه می پیچید که فلانی آنقدر پولش از پارو بالا رفته که توی عروسی موز داده. چرا دارم درباره موز می نویسم. مگر گزارش تصویری خبر از نابود شدن بافت تاریخی کرمان نمی دهد. باور کنید می دانم که بافت تاریخی مهم است. یک پله بالاتر می دانم که این خانه های خراب بازتاب دهنده تاریخ، فرهنگ، هنر و هویت اجتماعی ماست. مگر شما نمی دانید؟ من که می دانم شما هم که می دانید، آنهایی هم که باید بدانند در عالم دیگری سیر می کنند. پس بیایید ما هم در افکار خودمان سیر کنیم و از زاویه دیگری به عکس نگاه کنیم. اصلاً بیایید درباره کارتنی حرف بزنیم که بیشتر از هر چیزی معنی رفتن می دهد. بیایید درباره پرکاربردترین کارتن عالم دور هم گل بگوییم و گل بشنویم. راستی شما وقتی کارتن موز می بینید یاد اثاث کشی نمی افتید؟ یاد رفتن ها و جا گذاشتن هانی افتید؟ این همان عزیز با جهتی است که هر بار قرار است بار و بندیل مان را ببندیم و از خانه ای برویم بایش منت میوه فروش محل را می کشیم. خیلی وقت ها به این فکر می کنم حالا که کارتن موز اینقدر خواهان دارد چرا باقی میوه ها را داخلش نمی گذارند. مثلاً به این فکر کرده اید که چه می شد اگر سب و پرتقال ها را هم توی کارتن موز دست خلق الله می دادند. واقعیت اما چیز دیگری است اگر به رفتار موز نگاه کنید می فهمید که کاسه ای زیر نیم کاسه اش دارد. وگرنه آن از روزگار ورودش به این ملک و این هم از روزگار ماندنش. خدا به خیر کند.

عکس: رحیم بنی اسد آزاد ایرنا